

Opetushallitus
PL 380
Hakaniemenranta 6
00531 Helsinki

Lausunto ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittämistä

AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN TARVITAAN TALOUSASIOIDEN JA YRITTÄJYYDEN OPETUSTA

Opetushallitus on pyytänyt lausuntoja ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteen kehittämistä koskevasta hallituksen esityksestä (HE 12/2014). Finanssialan Keskusliitto toteaa lausuntonaan seuraavan.

Lausunnolla olevan esityksen mukaan ammatillisen koulutuksen yhteiset tutkinnon osat on ryhmitelty aikaisempaa laajemmaksi kokonaisuudeksi. Esityksen mukaan kaikille yhteisiä tutkinnon osia olisivat:

- viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen (11 op)
- matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen (9 op)
- yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen (8 op)
- sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen (7 op).

Pakollisia tutkinnon osia on yhteensä 19 osaamispistettä. Näistä vain 1 osaamispiste on yhteiskuntataidoille ja 1 osaamispiste yrittäjyys ja yritystoiminnalle.

Finanssialan Keskusliitto pitää erittäin tärkeänä, että talousasiat ja yrittäjyys otetaan vielä vahvemmin mukaan yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavaan osaamiskokonaisuuteen. Tätä kokonaisuutta tulisi kasvattaa nyt ehdotusta 8 osaamispisteestä vähintään 10 osaamispisteen suuruiseksi. Painopiste tulee olla pakollisten osuuksien vahvistamisessa.

Oma talous ja liiketoiminnan ymmärtäminen

Ammatillisten oppilaitosten opiskelijoilla on ongelmia opintolainojen hoitamisessa enemmän kuin muiden oppilaitosten opiskelijoilla. Lisääntyneet maksuhäiriöt kertovat välinpitämättömyyden lisäksi myös tietämättömyydestä. Ammatillisen koulutuksen pakollisiin opintoihin tulee saada riittävästi talouden asioiden opetusta.

Talouden hallintaan liittyvä opintokokonaisuus toisi eväitä oman henkilökohtaisen talouden hoitamiseen ja ylivelkaantumisen ehkäisemiseen. Lisäksi talousasioiden tunteminen luo hyvän pohjan laajemmallekin liiketaloudelliselle osaamiselle.

Oman talouden ja raha-asioiden suunnitteleminen ja hoitaminen –kohdan arviointikriteereissä on huomioitu tulot ja menot sekä luoton ottamisen ehdot ja seuraukset (sivu 33). Raha-asioiden suunnitelmalliseen hoitamiseen sisältyy myös riskien arviointi, erilaiset säästö- ja sijoitusmuodot ja vakuuttamisen eri muodot. Lisäksi etenkin yrittäjiksi aikoville opintosiältöihin tulisi sisällyttää yrittäjien finanssipalvelut ja eläkevakuutusjärjestelmät.

Valmius yrittäjyyteen

Ammatillinen koulutus on merkittävä väylä yrittäjyyteen. Esityksen mukaan yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavaan osaamiseen sisältyy pakollisena vain 1 osaamispiste yrittäjyys ja yritystoiminta.

Finanssialan Keskusliitto pitää tärkeänä, että yrittäjyyskasvatusta lisätään ammatillisessa koulutuksessa ja etenkin pakollisten aiheiden osuudessa. Osaamisen arvioinnissa tulisi ottaa vahvemmin huomioon aloittavan yrityksen rahoituksen lähteet, riskeihin varautuminen ja yrittäjien eläketurvaan liittyvät asiat (sivu 38).

Pakolliset opinnot suoritetaan yleensä opintojen alussa. Yrittäjyyteen liittyvät opintoja olisi perusteltua sijoittaa siihen ajanjaksoon, kun opiskelija on saanut ammatillisen koulutuksen ja on siirtymässä työelämään. Tämä takaisi sen, että ammattiin valmistuva nuori pystyy soveltamaan osaamistaan käytännössä ja tarvittaessa hyödyntämään oman yrityksen perustamisen oppeja.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Piia-Noora Kauppi
toimitusjohtaja